

ยุทธศาสตร์ยุติการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรม : เพื่อลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจ และสุขภาพของผู้ป่วย

เป้าหมาย

๑. ประเทศไทยยุติการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรม เพื่อลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจ และสุขภาพของผู้ป่วย
๒. ประเทศไทยมีระบบเฝ้าระวังการส่งเสริมการขายยาที่มีประสิทธิภาพ เท่าทันกับสถานการณ์ และมีระบบจัดการแก้ไขปัญหาระยะยาว

ยุทธศาสตร์

การยุติการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรมประกอบด้วยยุทธศาสตร์ ๕ ด้าน รายละเอียดดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ด้านกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการส่งเสริมการขายยา
๒. ยุทธศาสตร์ประสานความร่วมมือเครือข่ายสถาบันการศึกษาและสถานพยาบาลเพื่อยุติการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรม
๓. ยุทธศาสตร์ประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรวิชาชีพด้านสุขภาพเพื่อยุติการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรม
๔. ยุทธศาสตร์ประสานความร่วมมือของภาคอุตสาหกรรมและธุรกิจยาเพื่อยุติการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรม
๕. ยุทธศาสตร์ภาคประชาสังคมเฝ้าระวังการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรม

๑. ยุทธศาสตร์ด้านกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการส่งเสริมการขายยา

ให้สถาบันการศึกษาร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขดำเนินการดังต่อไปนี้

- ๑.๑ ศึกษาบทเรียนจากต่างประเทศในการออกกฎหมายควบคุมการส่งเสริมการขายยา และการจัดทำรายงานค่าใช้จ่ายด้านการส่งเสริมการขายที่ให้แก่แพทย์และบุคลากรทางการแพทย์อื่น ๆ หรือสถานพยาบาล หรือร้านขายยา
- ๑.๒ ประยุกต์ใช้บทเรียนในข้อ ๑.๑ ในบริบทของประเทศไทย เพื่อนำไปสู่การออกกฎหมายควบคุมการส่งเสริมการขายยาหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น รายงานค่าใช้จ่ายด้านการส่งเสริมการขายที่ให้แก่แพทย์และบุคลากรทางการแพทย์อื่น ๆ หรือสถานพยาบาล หรือร้านขายยา เป็นต้น

๒. ยุทธศาสตร์ประสานความร่วมมือเครือข่ายสถาบันการศึกษาและสถานพยาบาลเพื่อยุติการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรม

สถาบันการศึกษาทางการแพทย์และสุขภาพและสถานพยาบาลร่วมกันดำเนินการดังนี้

๒.๑ ร่วมพัฒนาหลักเกณฑ์จริยธรรมด้านการส่งเสริมการขายยาตามแนวทางขององค์การอนามัยโลกรวมทั้งประสบการณ์ต่างประเทศให้เป็นเกณฑ์กลางของประเทศ ปรับปรุงให้ทันสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง และนำไปปรับใช้ในแต่ละสถาบัน

๒.๒ บังคับใช้หลักเกณฑ์จริยธรรมตาม ๒.๑ กับทุกภาคส่วน เพื่อควบคุมการส่งเสริมการขายที่ขาดจริยธรรมให้มีประสิทธิภาพ

๒.๓ พัฒนาปรับปรุงหลักเกณฑ์จริยธรรมตาม ๒.๑ อย่างต่อเนื่องให้เท่าทันสถานการณ์

๒.๔ สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) ร่วมผลักดันให้หลักเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาตาม ๒.๑ และรวมทั้งการส่งเสริมการส่งจ่ายยาด้วยชื่อสามัญทางยา (generic name) เป็นหนึ่งในการพิจารณามาตรฐานโรงพยาบาลควบคู่กับเกณฑ์มาตรฐานในเรื่องการใช้จ่ายที่เหมาะสม

๒.๕ ในส่วนของโรงพยาบาล ให้คณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัดต้องแจ้งรายงานผลการส่งจ่ายยาที่ผิดปกติเพื่อให้แพทย์ผู้สั่งใช้ยาและคณะกรรมการบริหารของโรงพยาบาลรับทราบและแก้ไขปรับปรุงให้ทันเหตุการณ์ โดยอาจพิจารณาเชื่อมโยงควบคู่กับกิจกรรมการส่งเสริมการขายยาในรูปแบบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

๒.๖ ให้สถาบันการศึกษาและสถานพยาบาลมีบทบาทในการสนับสนุนทางวิชาการแก่ภาคประชาสังคม

๓. ยุทธศาสตร์ประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรวิชาชีพด้านสุขภาพและองค์กรวิชาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อยุติการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรม

องค์กรวิชาชีพด้านสุขภาพ เช่น แพทยสภา สภาเภสัชกรรม สภาการพยาบาล และองค์กรวิชาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สภาอุตสาหกรรม สมาคมสื่อมวลชน ร่วมกันดำเนินการดังนี้

๓.๑ พัฒนาและกำหนดหลักเกณฑ์จริยธรรมด้านการส่งเสริมการขายยาให้เป็นส่วนหนึ่งของจริยธรรมหรือจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพแต่ละสาขา

๓.๒ จัดทำระบบที่ชัดเจนและตรวจสอบได้ในการเฝ้าระวังการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรม

๓.๓ ตรวจสอบและดำเนินการตามมาตรการบังคับขององค์กรวิชาชีพนั้น ๆ อย่างเคร่งครัดเมื่อมีการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรม

๓.๔ นำมาตรการยกย่องชมเชยมาใช้เพื่อสนับสนุนการประกอบวิชาชีพตามหลักการใช้จ่ายที่เหมาะสม

๔. ยุทธศาสตร์ประสานความร่วมมือของภาคอุตสาหกรรมและธุรกิจยาเพื่อยุติการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรม

ให้องค์กรภาคอุตสาหกรรมและธุรกิจยา ทั้งภาครัฐและเอกชน มีหน้าที่ดำเนินการดังต่อไปนี้

๔.๑ กำหนดแนวทางปฏิบัติขององค์กรและบุคลากรเพื่อยุติการขายยาที่ขาดจริยธรรม และสอดคล้องกับเกณฑ์จริยธรรมกลางของประเทศไทย

๔.๒ ดำเนินการให้มีการกำกับติดตาม ให้องค์กรและบุคลากรปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด และมีสภาพบังคับแก่ผู้ที่ฝ่าฝืน

๔.๓ จัดให้มีระบบเฝ้าระวังและรับข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรม

๔.๔ เปิดเผยข้อมูลเรื่องการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรมสู่สาธารณชนและรายงานต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบถึงการดำเนินการเพื่อยุติการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรมเป็นประจำทุกปี

๕. ยุทธศาสตร์ภาคประชาสังคมเฝ้าระวังการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรม

ให้ภาคประชาสังคม ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการดังนี้

๕.๑ รัฐโดยสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานประกันสังคม และกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง จัดงบประมาณสนับสนุนการรวมตัวของภาคประชาชนในการติดตาม ตรวจสอบ และเฝ้าระวังการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรม และนำมาเปิดเผยต่อสาธารณะ

๕.๒ ภาคประชาสังคมจัดทำแผนการเฝ้าระวังปัญหาและติดตามการดำเนินงานเพื่อแสดงความก้าวหน้าของการดำเนินงานและประเมินผล โดยนำเสนอผลสู่สาธารณะอย่างต่อเนื่อง

๕.๓ ทุกภาคส่วนร่วมกันจัดทำแผนการเฝ้าระวังปัญหาและติดตามการดำเนินงานเพื่อแสดงความก้าวหน้าของการดำเนินงานและประเมินผล โดยนำเสนอผลสู่สาธารณะอย่างต่อเนื่อง

๕.๔ สื่อมวลชนมีบทบาทร่วมกับภาคประชาสังคมในการให้ความรู้แก่ประชาชนเพื่อส่งเสริมการใช้ยาที่เหมาะสมและสร้างความเท่าทันต่อขบวนการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรม